

Шановні члени вченої ради!
Мій звіт буде стосуватися нашої з вами роботи
за 2019/2020 н.р.

Ми успішно його розпочали і успішно завершили, підготувавши **102 (80+22)** бакалаври денної та заочної форм навчання, **7** із них з відзнакою.

I. Навчально-методична робота

Великим здобутком факультету іноземних мов в навчально-методичному забезпеченні є те, що лише за 2019/2020 навчальний рік членами кафедр були видані **15** (навчально-методичних посібників та **три монографії Катерини Леонідівни Бондаренко (у співавторстві), Лелеки Тетяни Олександрівни (у співавторстві) та Аліни Вячеславівни Степаненко (одноосібна).**

Особливо продуктивною виявилася в цьому навчальному році кафедра англійської мови та методики її викладання, членами якої було надруковано **9** н.м.п. . Дякую Вам сердечно за це.

Великий вклад у навчально-методичне забезпечення постійно вносять зарубіжні партнери з Австрії. Так, завдяки плідній роботі деканату з колегами з Федерального міністерства освіти Австрії та Австрійського академічного обміну, факультет іноземних мов отримав і у цьому навчальному році художньої та фахової літератури на суму понад тисячу євро. Це понад 90 надходжень сучасних письменників Австрії та посібників, рік видання 2017-2020 роки.

Ці книги поповнили фонди Австрійської бібліотеки доктора Бернхарда Штільфріда, але виставлені вони у Австрійському читальному залі (ауд. 602) з метою більш активного доступу до них викладачів та студентів.

Минулий рік був роком Австрійської культури в Україні, а тому і в цьому навчальному році на базі бібліотеки Штільфріда був продовжений цикл лекцій для студентів та викладачів нашого факультету, тематика якого пов'язана з культурними та науковими відносинами України та Австрії, а саме креативним жінкам Австрії. Цей цикл лекцій триватиме до нового 2021 року і я надіюсь, що кафедри залучать з вересня студентів та проведуть тематичні заходи на тему Австрія-Україна: минуле, теперішнє та майбутнє..

У 2019/2020 н.р. за усіма показниками факультет іноземних мов та кафедри посіли, не ті місця, які хотілося б бачити, деякі поліпшили, а деякі значно здали позиції у порівнянні з минулим роком. Так, наприклад, за підсумками науково-дослідної діяльності нашого університету у 2019/20 н. році із **32-х** кафедр університету **кафедра перекладу, прикладної та загальної лінгвістики – 10-те, кафедра англійської мови та методики її викладання – 14-е місце, кафедра німецької мови та методики її викладання – 29-те місце.**

За результатами наукової роботи студентів наш факультет посів вже вкотре – **четверте місце**, що є непоганим результатом, але працювати ще є над чим.

Стосовно **підвищення кваліфікації** викладачами кафедр, то хотілося б відмітити суттєву активність членів кафедр в цьому руслі, адже підвищення кваліфікації є однією з найважливіших вимог МОН при акредитації, і хотілося б подякувати зав кафедрам, які спонукали викладачів пройти цю необхідну процедуру. На сьогодні усі викладачі на 100% пройшли підвищення кваліфікації як планові у провідних ВНЗ України, так і позапланові у Вроцлавському університеті/Польща (Білоус О.М.) та при Гете-Інституті у Києві (Пянковська І.В., Токарева Т.С. Хоменко Т.А., Воронкова Н.Р., Верезубенко М.М., Кіт Л.М., Альошина А.Ю., Оксанич М.П.).

Навчально-виховна робота

Навчально-виховна робота на факультеті проводилась згідно плану роботи кафедр, плану роботи факультету. Велика робота проводилась кураторами академічних груп – це і кураторські години, і дні відкритих дверей, і робота з батьками. Велику роботу в цьому проводила заступник декана з навчально-виховної роботи доцент Надія Вікторівна Іваненко. Під її керівництвом була переобрана студентська рада та рада студентської профспілки, яка відповідає за проживання в гуртожитку. Надія Вікторівна активно залучала студентську раду до активної співпраці з деканатом, вона стала організатором більшості студентських конкурсів як на факультеті, так і в університеті – це і «Осінній вернісаж», і «Міс факультету», «Джентльмен факультету», і «Студентська весна», «Свято останнього дзвоника» та багато інших.

Інформація про усі дієства на факультеті розміщувалася постійно на факультетському сайті.

Але є і недоліки в нашій з вами виховній роботі, а саме у відвідуванні гуртожитку та проведення під час відвідування виховної роботи зі студентами. На незадовільне відвідування гуртожитку кураторами та викладачами саме нашого факультету вказувалося на вченій раді університету і факультету, та я впевнений, що це питання гостро стояло і на засіданнях кафедр. Я надіюсь, що наступного н.р. ми це положення виправимо у позитивний бік.

Шановні колеги!

Слід відмітити активну участь у навчально-виховному процесі кафедр англійської /німецької мов та методик їх викладання. Студенти 1-х та 2-х курсів з усіх груп приймали найактивнішу участь у проведенні вже традиційних проектних заходів по завершенню певних розділів, які завзято проходили у формі студентських мовних олімпіад, вернісажів та капусників. Цим дієствам передували випуски тематичних стінгазет, які вивішувалися постійно для ознайомлення на стінах у коридорі сьомого поверху. У підготовці цих навчально-виховних заходів активну участь приймали усі куратори і викладачі кафедри. **Ці дуже цікаві дієства іноземною мовою**

стали візитівкою кафедр і факультету в цілому. Тож щира подяка Ірині Євненівні та Ірині Володимирівні та усім викладачам кафедри.

Одним із найяскравіших виявів студентської творчості та дослідної роботи з елементами виховної роботи, поєднаної із розвитком, є діяльність **Всеукраїнської спілки англійської мови, якою керує Н.В. Іваненко, та Консультаційний Центр Європейського союзу, яким керує О.С.Леонідов. Дякуємо їй за це сердечно!**

Наукова робота

Дорогі колеги, вже стало чудовою традицією на факультеті, що майже кожного навчального року ми маємо захисти дисертацій. А це свідчить про потужний науковий потенціал кафедр і факультету в цілому, про що ще десять років назад можна було тільки мріяти.

З кожним роком захистів кандидатських дисертацій стає все менше і менше і на це є свої об'єктивні причини, адже усі кафедри ужена 100% укомплектовані кандидатами наук.

У 2019/2020 році кандидатську дисертацію зі спеціальності 10.02.04 – германські мови захистив Олександр Сергійович Леонідов під керівництвом І.Є.Снісаренко та вже отримав підтвердження ВАК, з чим ми усі сердечно вітаємо його та його наукового керівника..

Суттєво покращилася ситуація з публікаціями друківаних праць у науково метричних збірках ВЕБ ОФ САЙЕНС та СКОПУС. До виикладачів, які такі статті мали, а це Алла Леонідівна Міщенко, Валентина Юліївна Паращук, Оксана Степанівна Олійник та Тетяна Олександрівна Лелека, додалися Олег Анатолійович Семенюк, Лариса Олегівна Ярова, Ірина Анатоліївна Чернишенко, Ганна Віталіївна Поліщук, Ольга Іванівна Білоус, Олександр Миколайович Білоус.

Разом з тим хотілося б наголосити і на наших основних кадрових проблемах – а це відсутність належної кількості докторів наук і професорів.

Шановні члени трудового колективу,

У березні 2020 року факультетом іноземних мов в умовах каркнтину була онлайн проведена чотирнадцята Міжнародна науково-практична конференція «Мови і світ: дослідження та викладання». Викладачі факультету опублікували свої доповіді у вагомій збірці, яка отримала **індекс КОПЕРНІКУС.**

Хотів би ще раз висловити глибокі слова вдячності найактивнішим організаторам конференції – Юлії Миколаївні Верещак, Олексію Георгієвичу Морозову та Ірині Аанатоліївні Чернишенко.

Наступного року ця конференція знайде своє продовження і буде знову міжнародно, адже вона буде ЮВІЛЕЙНОЮ – 15–ю!!!!!!

До нас обіцяють знову приїхати ще більше науковців з України, близького та далекого зарубіжжя.

Міжнародна діяльність

Деканат продовжує плідне співробітництво з нашими зарубіжними партнерами.

Особливо хотілося б відмітити нашу плідну співпрацю з фондом Ганнса Зайделя в Німеччині, який суттєво підтримує академічними стипендіями наших викладачів та студентів нашого факультету. За останні десять років навчання та стажування у ВНЗ Німеччини уже пройшли чотири викладачі та понад двадцять студентів факультету.

У цьому навчальному році стипендію на двохмісячне навчання в університеті міста Кьольн виборола магістранта **Коваленко Вікторія** (спеціальність переклад).

Деканат подав заявку на наступні роки на стипендіатів програми Фулбрайт.

Технічне забезпечення факультету

Деканат факультету іноземних мов висловлює глибоку вдячність ректорату університету за придбання для потреб факультету нової комп'ютерної лабораторії завдяки якій запрацювали знову ліцензійні програми MemoQ, Déjà vu X3, SDL TRADOSю. Особливу подяку я хотів би виразити завідувачеві кафедри перекладу, прикладної та загальної лінгвістики Л.О.Яровій та зав.лабу О.Г.Морозову за активну особисту участь у забезпеченні цієї техніки програмою ОФІС, яка коштує 5 тисяч гривень. На разі йде активна робота по введенню в експлуатацію лабораторії навчання синхронному та послідовному перекладу, яку нам надава Центр перекладознавства університету міста Відень.

Подальша робота деканату буде і надалі спрямовуватися на розширення міжнародних зв'язків, адже це запорука удосконалення наших знань і знань наших студентів.

Забезпечення та покращення умов роботи професорсько-викладацького та допоміжного складу факультету

В аудиторіях та коридорах цього літа буде проведений вже традиційний «косметичний ремонт», фарба і все необхідне для цього вже закуплені деканатом.

Першочерговим завданням, яке в технічному плані стоїть перед деканатом та кафедрами, було і є ремонт аудиторій, де проводяться практичні заняття та заміна, чи-то хоча б ремонт, наявних на факультеті жалюзів.

Капітальний ремонт за рахунок спонсорів та ректорату був здійснений в аудиторіях **604, 605, 606 та 607.**

**Під кінець хотілося б сердечно подякувати ВАМ за роботу в
цьому навчальному році, побажати гарно провести відпустку
та попросити Вас повсюди агітувати абітурієнтів
до вступу на наш славетний факультет!**

ЗВІТ
про навчально-методичну, наукову та виховну роботу
Білоуса Олександра Миколайовича
за період з лютого 2015 по лютий 2020 року.

Стаж науково-педагогічної діяльності у Центральноукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка складає 39 років.

Кандидат філологічних наук з 25 січня 1989 року, доцент з 21 грудня 2000 року, професор ВАК України з 31 травня 2013 року.

На посаді професора кафедри перекладу, прикладної та загальної лінгвістики з 12.09.2012 року згідно наказу ректора № 104-к по сьогоднішній день та професор кафедри німецької мови та методики її викладання з 01.09.2017 року.

1). У 2014 році на конкурсній основі виборов грант від Австрійської служби академічних обмінів (Відень) та за рахунок гранту **пройшов стажування** за темою: «Текст та переклад» в Центрі перекладознавства Віденського університету (Австрія): свідоцтво про проходження підвищення кваліфікації від 28.11.2014 року. Звіт про підвищення кваліфікації затверджено наказом ректора КДПУ ім. В. Винниченка № 173/1-ун від 23.12.2014 р.

2). З “25” березня 2019 року по “19” квітня 2019 року: з 25 березня по 5-те квітня – очний етап; з 8 квітня по 19 квітня – заочний етап пройшов підвищення кваліфікації (стажування) – вдосконалення професійної підготовки шляхом поглиблення і розширення професійних знань, умінь і навичок, набуття досвіду виконання додаткових завдань та обов’язків у межах спеціальності в Житомирській державній університет імені Івана Франка. Звіт про підвищення кваліфікації затверджено наказом ректора КДПУ ім. В. Винниченка.

3). Підвищував кваліфікацію та провів науково дослідницьку роботу з германського мовознавства та перекладознавства в Інституті германської філології Вроцлавського університету/Польща в рамках грантової програми для українських науковців імені гетьмана Івана Виговського за фінансової підтримки Центру Східноєвропейських студій Варшавського університету/Польща у період з **05.10.2019** по **05.12.2019** р. Результати підвищення кваліфікації (стажування) у Вроцлавському університеті затверджені наказом ректора ЦДПУ ім. В.Винниченка № 179/1- ун від 20-го грудня 2019 року.

Постійно підвищую свою професійну кваліфікацію за програмами «Аспектні види перекладу» та «Німецька мова та література: дослідження та дидактика» шляхом безпосередньої участі у міжнародних науково-практичних конференціях, семінарах, майстер-класах, які проводяться як в Україні, так і в зарубіжних ВНЗ. Так, у вересні 2017 виступив з доповіддю «**Німецько-польсько-українська літературна взаємодія**» на пленарному засіданні міжнародної конференції «**Кордони мови, Кордони мовознавства**», яку проводив з 14-го по 16-те вересня 2017 року Інститут германістики Вроцлавського університету (Польща), а у січні 2018 року безпосередньо приймав участь у науковому семінарі з перекладознавства у Грацькому

університеті імені Карла і Франца (м.Грац, Австрія) та у семінарі з питань програми ЕРАЗМУС+ у Педагогічному університеті міста Грац(Австрія), у **2018** році отримав стипендію від Федерального міністерства європейських інтеграційних і закордонних справ Австрії та пройшов з **2-го по 9-те вересня стажування** у Австрійському інституті літератури міста Відень.

У 2019 році прийняв безпосередню участь у 5-ти міжнародних наукових конференціях університетів Данібіус (Румунія), Вроцлав (Польща), Херсону, Дрогобича, Львова, Кропивницького (Україна). Сертифікати участі додаються.

Основними **навчальними курсами**, які я викладаю, є: **теорія перекладу** (лекції та семінарські), **порівняльна лексикологія** (лекції та семінарські), **усний двосторонній переклад** (лекції та практичні заняття), **переклад документації** (практичні заняття), здійснюю по двох кафедрах наукове керівництво магістерськими роботами. З обох лекційних курсів розроблені та видруковані навчально-методичні посібники у формі текстів лекцій, завдань для самостійної роботи та тестів, які доступні для студентів в онлайн-режимі на сайті факультету іноземних мов (*див.: сайт факультету та список моїх наукових праць*).

На факультеті іноземних мов мною було засновано у 2000-му році науково-дослідну студію «Семантичні проблеми перекладу творів словесного мистецтва» для магістрів (як науковий кружок), аспірантів та пошукувачів. Результатом роботи цієї студії стали захисти трьох кандидатських дисертацій зі спеціальностей – германські мови (Міщенко А.Л.) та перекладознавство – (Стасюк Б.В. та Бідна Т.О.) та численні захисти магістерських робіт.

Щороку готую молодих науковців та студентів до участі у міжнародних стипендіальних грантах, які надає на конкурсній основі Фонд імені Ганнса Зайделя (Мюнхен, Німеччина). Так, наприклад, за період з **2013-го по 2018 рік** включно вісімнадцять студентів та молодих науковців стали під моїм керівництвом переможцями та отримали гранти на двомісячне (а молоді науковці на трьохмісячне) навчання та наукове дослідження в університетах Німеччини міст Кельн, Заарбрюкен, Майнц, Регенсбург, Нюрнберг, Ерланген.

У **2019 році** дві студентки перекладацького відділення під моїм керівництвом – **Носко Владислава** та **Лимборська Юлія** – стали переможцями Всеукраїнської студентської олімпіади з перекладу (німецька мова), посівши відповідно 1-ше та 2-ге місце.

З 2007 року став ініціатором та співголовою оргкомітету щодо проведення щорічної Міжнародної науково-практичної конференції «Мови і світ: дослідження та викладання» та являюся з 2008 року по теперішній час **відповідальним членом редакційної колегії** за випуски фахової збірки «Наукові записки: Серія (філологічні науки)» ЦДПУ ім. В.Винниченка. Ця щорічна конференція прославила факультет іноземних мов та Кіровоградщину не тільки на всю Україну, про неї знає науковий світ зарубіжжя, адже кожного року до Кропивницького приїзджають вчені із провідних європейських ВНЗ, як, найближчий наприклад, у 2018 році професор із Сорбонського університету (Париж, Франція), професор із Левенського університету (м.Левен, Бельгія), професор із Кельнського університету (м.Кельн, Німеччина), професор із Інсбрукського університету (м.Інсбрук, Австрія) тощо.

У 2014 році ініціював створення в ЦДПУ ім. В.Винниченка Австрійської фахової **бібліотеки імені Бернхарда Штільфріда** із загальним книжковим фондом понад 5 тис. томів, яка офіційно була відкрита 12 вересня 2016 року, та яка поповнюється щорічно новими надходженнями за рахунок Австрійських інституцій (Міністерства закордонних справ Австрії, Австрійського академічного обміну в Україні (м.Львів) та Австрійського культурного форуму у Києві), а у 2017 році ініціював створення на базі факультеті іноземних мов **Інформаційного центру** Європейського союзу в Кіровоградській області, який був офіційно відкритий на факультеті 5 березня 2018 року.

Починаючи з **2014** року по **2017** ініціював подовження існуючих та розробив тексти та заключив разом з ректоратом нові **Договори про співпрацю** із шістьма (6) провідними університетами Європейського союзу, а саме: була подовжена у 2017 році Угода про співпрацю в області науки і освіти з **Ульмським університетом (Німеччина)**.

Підписані нові угоди із зарубіжними університетами: 1) Угода від 01.10.2015 року між факультетом іноземних мов та **Інститутом перекладу та міжмовної комунікації Технічного університету міста Кельн (Німеччина)**. Згідно цій Угоді **професор** Кельнського університету **Клаус-Дірк Шміц** виступав у **2016** році на пленарному засіданні конференції «Мови і світ: дослідження та викладання» та провів майстер класи з термінознавства з викладачами та студентами факультету іноземних мов; 2) у **2016** році підписана Угода з одним із найстаріших університетів **Бельгії – Левенським католицьким університетом**. На запрошення факультету іноземних мов **професор** цього університету **Люк ван Доорслаєр** вже двічі у березні **2015 р.** та у березні **2016** відвідав наш університет, читав лекції для наших студентів, провів майстер класи для викладацького складу факультету та приймав активну участь у нашій міжнародній конференції «Мови і світ: дослідження та викладання», а у 2018 році безпосередньою участю у конференції продовжив цю співпрацю професор з цього ж університету **Пітер Булонь**; 3) у **січні 2017** року були підписані Угоди з **Університетом імені Карла і Франца міста Грац /Австрія** та **Педагогічним університетом землі Штирія (м. Грац/Австрія)**; 4) у вересні **2017** року Угода про співробітництво у галузі освіти і науки була підписана із **Вроцлавським університетом** (м. Вроцлав, Польща), підписанню якої посприяли **професори** цього університету **Артур Творек** та **Кшиштоф Гушча**, які на запрошення деканату прийняли активну участь у березні **2016** року у роботі конференції «Мови і світ: дослідження та викладання» та які провели німецькою мовою методичні семінари зі студентами та викладачами факультету 5) у жовтні **2017** року була підписана угода із **Віденським університетом**, що є великою заслугою факультету іноземних мов, адже цій Угоді передувала, починаючи з вересня **2014** року, наполеглива підготовчо-узгоджувальна робота. Завдяки цій Угоді вже в навчальному **2018/2019** році на факультет іноземних мов приїде на семестр **лектор з німецької мови**. І ця програма з практики німецької мови для нашого факультету отримала фінансову підтримку Міністерства освіти Австрії та є довготривалою.

У вересні 2007 року на міжнародній конференції германістів України був обраний віце-президентом **Всеукраїнської спілки германістів України**. Цю почесну місію виконую і на сьогоднішній день. З 2014-го року є членом

Всеукраїнської спілки викладачів перекладу та регіональним координатором її осередку в Кіровоградській області.

За звітний період у 2015 та 2017 роках затверджувався ВАК України **офіційним опонентом** на захистах кандидатських дисертацій пошукувачів Лепухової Н.І. та Хайдер Є.М. зі спеціальності 10.02.16 – перекладознавство у спеціалізованій вченій раді Д **26.001.11** в Інституті філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

З 2000 року по теперішній є **Головою журі** щорічних учнівських обласних олімпіад III етапу з німецької мови, а також був призначений Управлінням освіти, науки, молоді та спорту Кіровоградської держадміністрації **головою журі** «Учитель року 2018 з німецької мови». У 2018 році згідно Наказу МОН України № 1572 від 06.12.2017 був призначеним **заступником голови журі** Всеукраїнської студентської олімпіади з «Перекладу (німецька мова)», яка проходила у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка.

Неодноразово у звітний період призначався МОН України **експертом** для участі у роботі комісії щодо ліцензійних та акредитаційних експертиз підготовки бакалаврів та магістрів за напрямками «Філологія (переклад)», «Філологія (прикладна лінгвістика)» та Середня освіта/педагогіка (німецька та англійська мови) у Львівському державному університеті безпеки життєдіяльності (червень 2016 р.); Кременчуцькому національному університеті імені Михайла Остроградського (січень 2017); у Філії «Кременчуцький інститут вищого навчального закладу «Університет імені Альфреда Нобеля» (квітень 2017 р.); Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка (травень 2018) та у Ізмаїльському державному гуманітарному університеті (червень 2018).

За **останні п'ять** років мною опубліковано **17 статей** у наукових виданнях, включених до переліку наукових **фахових видань України**, та **7 статей** у зарубіжних виданнях, серед яких **п'ять статей з Index COPERNICUS** та **одна стаття з Index SCOPUS**. Ще дві статті прийняті до міжнародних збірок з **Index SCOPUS** та будуть опубліковані у 2020 році (*див. список наукових та науково-методичних публікацій*).

У **2018** році був **опублікований** у співавторстві навчальний посібник, рекомендований Вченою радою університету, «Теорія, практика та технологія перекладу» обсягом 12,7 др. арк., а у видавництві «Нова книга» у Вінниці був вчетверте перевиданий у 2018 році навчальний посібник з грифом МОН України «Грамматика німецької мови» (у співавторстві) обсягом 46,7 др. арк. У **2019** році був **опублікований** навчальний посібник (у співавторстві) «Національні варіанти німецької мови (у лінгвогеографічному, соціолінгвістичному, лінгвістичному та лінгвокультурному аспектах)» у видавництві міста Києва «Центр учбової літератури» обсягом 25,5 др.арк.(*див. Список*). У **2020** вийшов з друку навчальний посібник для студентів 3-го курсу спеціальностей «Переклад» та «Прикладна лінгвістика» (у співавторстві) **Praktisches Deutsch 3 (Практика німецької мови 3)** обсягом 14,1 др. арк. у видавництві ТОВ «КОД» (214 с.).

Велика увага на факультеті приділяється мною навчально-виховній роботі серед студентів: активно діє студентське самоврядування, інститут кураторства. Постійно приймаю безпосередню участь в усіх навчально-

виховних заходах згідно факультетського плану виховної роботи зі студентами, а це і традиційний конкурс «Осінній вернісаж», і «День останнього дзвоника» тощо, постійно відвідую виховні заходи, організовані студентською профспілковою організацією в гуртожитку, постійно проводжу зустрічі із студентами та їхніми батьками.

Студенти факультету іноземних мов кожного літа працюють як волонтери у школах Кіровоградської області та міста Кропивницький, навчаючи школярів іноземним мовам та виховують у них дух інтернаціоналізму та поваги до інших світових культур. Приймаю безпосередню участь в усіх навчально-виховних заходах згідно факультетського плану виховної роботи зі студентами.

На сьогодні маю понад 160 наукових та навчально-методичних праць (*список за останні п'ять років додається*). За сумлінну працю був неодноразово визнаний **кращим науковцем з іноземної філології** (2008, 2010, 2011, 2018 рр.) Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка та нагороджений грамотами та подяками ЦДПУ за розбудову міжнародних зв'язків, грамотами Кіровоградської обласної державної адміністрації (2006), Управлінням освіти і науки Кіровоградської обласної державної адміністрації (2003), Відзнакою виконавчого комітету Кіровоградської міської ради «За заслуги» II ступеня (2008), відзнакою міської ради та виконавчого комітету м. Кропивницького «За заслуги» I ступеня (2018), **Заслужений працівник освіти України** згідно Указу Президента України від 30-го листопада 2013 року №655/2013.

14.02.2020

проф. О.М.Білоус